Berlínske krízy, Prvá berlínska kríza (1948-1949), berlínsky letecký most, Druhá berlínska kríza (1958-1961), Berlínsky múr, Incident na Checkpoint Charlie :)

Pojem Berlínska kríza označuje dva kľúčové momenty Studenej vojny, ktoré vznikli v dôsledku rozdelenia Nemecka a mesta Berlín medzi víťazné mocnosti.

Prvá berlínska kríza (1948-1949)

Začala sa **Berlínskou blokádou**, ktorú nariadil Josif Stalin po zavedení novej meny (marky) v západných okupačných zónach. Sovietsky zväz (ZSSR) odrezal všetky pozemné a vodné cesty do Západného Berlína, aby ho vyhladoval a prinútil Spojencov mesto opustiť.

Západné mocnosti odpovedali vytvorením **berlínskeho leteckého mosta**, ktorým takmer rok zásobovali mesto všetkým potrebným (potraviny, uhlie). Výsledkom bolo, že ZSSR blokádu v máji 1949 zrušil.

Kríza viedla k definitívnemu rozdeleniu Nemecka na SRN (Západ) a NDR (Východ).

Berlínsky letecký most počas berlínskej blokády v júli roku 1948

Americké transportné lietadlo prevážajúce výročný náklad na letisku Tempelhof v auguste 1948

Druhá berlínska kríza (1958-1961)

Vznikla pre masový útek obyvateľov z komunistickej NDR do prosperujúceho Západného Berlína. Nikita Chruščov žiadal odchod západných vojsk a premenu Berlína na „slobodné mesto“, čo Západ odmietol.

Napätie vyvrcholilo v auguste 1961 stavbou **Berlínskeho múru**, ktorý hermeticky uzavrel hranicu medzi východným a západným sektorom.

V období Druhej berlínskej krízy sa uskutočnil tzv. **Incident na Checkpoint Charlie**, keď v októbri 1961 proti sebe stáli sovietske a americké tanky len na niekoľko metrov. Bol to jeden z momentov, kedy bol svet najbližšie k tretej svetovej vojne.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania